

2.malířské sympozium Českého spolku na Slovensku

Dech historie v současné tvorbě českých výtvarníků

Letos koncem září se v Banské Štiavnici konalo 2.malířské sympozium IMPRESE Podzim/Jeseň, které připravil Český spolek na Slovensku. Zúčastnilo se na něm šest českých výtvarníků žijících na Slovensku - Božena Augustinová, Jitka Bezúrová - Mošková, Květa Fulierová, Eva B. Linhartová, Věruňa Melčáková - Juneková, Ladislava Snopková a dva hosté z Prahy Marta a Pavel Vavryšovi. Poprvé byla zastoupena i sochařská tvorba - Ladkou Snopkovou z Bratislavy. Výsledkem sympozia je 21 obrazů a tři plastiky, které zůstávají v majetku organizátora. První výstava letošních sympozialních děl je - jak jinak - v Banské Štiavnici, přesněji v kavárně hotelu Bristol. Odtud podobně jako soubor z 1. malířského sympozia poputuje v následujícím roku po některých městech, kde působí jedna z deseti regionálních organizací ČSnS, která o něj projeví zájem, aby tak prezentovala přínos příslušníků české komunity do kulturního života Slovenska.

VĚRUŇA MELČÁKOVÁ - JUNEKOVÁ

EVA B. LINHARTOVÁ

Banskou Štiavnici za místo konání sympozia nevybral kurátor PhDr. Bohumír Bachratý, CSc., náhodně. Moc dobře ví, jak na citlivou duši výtvarníka působí toto staré hornické město plasticky rozložené na kopcích s jedním centrem v dolině, které má navíc svědky kontaktů se slavným českým hornickým městem Kutnou Horou. V staletích minulých zde působilo i několik významných osobností českého původu. To vše však odznělo spíš jen tak na okraj, protože nejdůležitější byl pocit výtvarníků a vnímání génia loci města, které bylo oceněno i UNESCO. Nedá mi však nepodotknout, že hodně historických objektů včetně slavné Kalvárie neskutečně chátrá...

Ale jak dýchla atmosféra na naše výtvarníky?

"Musím se přiznat, že jsem v Banské Štiavnici ještě nebyla. A byl to pro mě téměř šok," svěčila se Božena Augustinová, kterou jsem našla skloně-

nou nad posledním obrázkem s poetickým nábojem. "To, co se před námi otevřelo, když jsme vyjžděli do města, to byl jako malý zážrak. Je to nádhera, kam se člověk podívá - jen vzít štětec a malovat. Ale hlavně to město má ducha. Po procházce městem, návštěvě galerie, muzea a botanické zahrady s kurátorem dr. Bachratým to všechno bylo tak silné, že jsem okamžitě věděla, co chci udělat."

Věruňa Melčáková - Juneková se zúčastnila již prvního sympozia, tedy na Banskou Štiavnici byla připravená: "Letos je to ještě krásnější, protože už chodím po místech, která jsem před tím objevila. Na minulém sympoziu jsem malovala cyklus krajiny - Krajiny pod povrchem, vnímala jsem struktury země s jejich bohatstvím. Letos jsem se chtěla podívat očima těch, kteří v podzemí pracovali. Byli to muži, kteří se jistě těšili na návrat domů, sebou si nosili tvář milované ženy."

KVĚTA FULIÉROVÁ

BOŽENA AUGUSTÍNOVÁ

A možná to také byly vily země, které je chránily. Já jsem si tento cyklus nazvala přeměny v čase a vytvořila jsem si takovou malou pohádkovou filozofii: Tak jako se z uhlí tvoří přeměnou času diamant, tak se možná tou samou cestou z lásky horníků, kterou v sobě denně do hlubin nosili, přeměňovalo kameň ve zlato a stříbro."

Výsledkem prvního sympozia Jitky Bezúrově - Moškové byly obrázky v teplých žlutých barvách. Letošní čtyři jsou všechny v modrém.

"Proč ta změna?" vyzvídám.

"Jsem hodně citový člověk. Když jsme předloni přijeli do Štiavnice, byl už listopad a barevnost krajiny byla do žluta. Letos jsem zůstala u modré, opravdu mé barvy. Tak na mě prostředí zapůsobilo - když jsme přijeli, tak přišlo."

MARTA VAVRYSOVÁ

bylo jako navštěvovat galerie. V každé místnosti bylo navíc tvořivé prostředí, spousta tub s barvami, tužky, papíry, rámy.

Každý z malířů na plátno či papír dával svůj pocit, prožitek, okouzlení. Kromě Ladky Snopkové, akademické sochařky, která na zhmotnění pocitů použila kov a dřevo.

Chodit po domě výtvarníků v B. Štiavnici, kde se sympozium konalo, z pokoje do pokoje.

"Připravila jsem si plakety v kovu, kde jsem se soustředila na tři symboly - gotický oblouk, velké jablko a salamandra, jako známý znak Banské Štiavnice. Je to symbolika. A dřevo? To je spíš volná plastika, trochu vzpomínání na uplynulé léto," spustila česky (i když v poslední době už česky mluví zřídka) Ladka, která má kořeny v Hořicích, kde na kamenosochařské škole studoval tatínek a kam často s maminkou jezdila.

V poslední době se výtvarníci nesetkávají a tak o sobě vědí spíš jen z výstav. To se netýká jen těch, kteří se narodili na západ od řeky Moravy a žijí na Slovensku, ale všeobecně. Proto je na malířské sympozium zván vždy některý zástupce kolegů z Česka. Letos přijeli manželé Vavrysovi, oba malíři, kteří mají navíc vlastní galerii v Rytířské ulici v Praze.

"Nejdřív jsem neměl naprosto žádnou představu, kam vlastně jedu. Tak jsem zalistoval v naučném slovníku, abych se trochu připravil. Když jsem přijel sem do Štiavnice, byl jsem překvapený takovou zvláštní nostalgii, zvláštním smutným dojmem. Aspoň na mě to tak

LAĎKA SNOPKOVÁ

PAVEL VAVRYS

JITKA BEZÚROVÁ - MOŠKOVÁ

◀ str. 27

působilo. Kdysi bohaté město, které vyrostlo na zlatě a stříbrě. Chodil jsem uličkami a zákoutími a zjistil jsem, že je to nesmírně inspirativní. A to se hned promítlo do mých obrázků," vyznává se Pavel Vavrys a hned dodává, že za týden toho ani nejzkušenější malíř moc neudělá. Shodou okolností se s tvorbou P. Vavryse budou moct seznámit návštěvníci Tatranské galerie v Popradě, kde je 5. října vernisáž výstavy jeho obrazů.

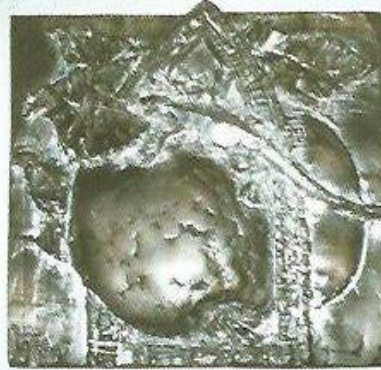

P. VAVRYS - TERČ

Slovensku poprvé, ale pouto k této zemi má jaksi v krvi.

"Je to spíš smutné pouto, protože mně se ve Vysokých Tatrách zabil tátnek, bylo mu devětadvacet let. Mně bylo sedm. Na Symbolickém hřbitově má svou pamětní desku." Pavel Vavrys dodává, že to byl nadějný výtvarník, kterému uspořádali v pražském Mánesu velkou posmrtnou výstavu.

NA VERNISÁŽI

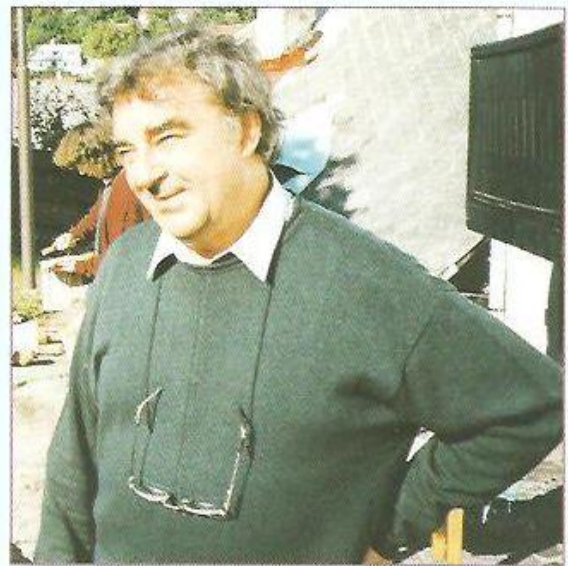

Po počátečním "rozkoukání" a následující tvorbě (i v poslední den až dlouho do noci) přišla prezentace. Výstava sympoziálních děl. I letos vyšel vstříc majitel hotelu Bristol a umožnil obrázky i plastiky vystavovat v prostorách kavárny. Když už byl zavěšen poslední obraz a nalezeno to správné místo pro dřevěnou plastiku, kurátor dr. Bachratý si se zalíbením prohlédl celou expozici. A jak ji hodnotí?

"Všichni sympozisté si našli pevný vztah, pro některé to byl nový a objevný vztah k Banské Štiavnici. Na sympoziu vznikla díla, která jsou poetickou i fantazijní poctou tomuto městu, jeho historii i současnosti a také českým vazbám. Je tady mnoho krásného lyrického, a také exprese a drama. Například Kalvárie.

Je to sen i skutečnost Banské Štiavnice, které se sympozisté v dobré vůli a upřímně poklonili a jejich dílo vzdalo hold i naší vzájemné kulturní historii."

Helena Miškufová, foto: MM

BOHUMÍR BACHRATÝ